

Den lov, der således er *grundlaget for bevillingen*, er lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning. Denne lov er udformet som en bemyndigelse for handelsministeren til at meddele eneretsbevilling på betingelse af, at staten opnår fornødent tilsyn m. v., og forudsætter således efter sit indhold, at bevilling meddeles (udenlandske) eksisterende firmaer, som selv er i stand til at forestå den virksomhed, loven omfatter, men alene bør underkastes kontrol.

Det fremgår af selve bevillingen (se bekendtgørelsen af 18. juni 1979), at den er formuleret, som om der var tale om et »fremmed« selskab. Bevillingens indhold er således stort set at give handelsministeren hjemmel til tilsyn med bevillingshaverens virksomhed, men i øvrigt byggende på den forudsætning, at de tekniske og forretningsmæssige dispositioner træffes af bevillingshaveren (D.O.N.G. A/S).

Ad II

Handelsministeriets *bevilling af 29. august 1978 om eneret* til at efterforske og indvinde *geotermisk energi* er (se handelsministeriets bekendtgørelse nr. 490 af 7. september 1978) meddelt i henhold til lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund. Denne lov har samme forudsætning som den ovenfor nævnte lov af 1972 om naturgasforsyning, og bevillingen af 29. august 1978 er også en »traditionel« bevilling med hjemmel for tilsyn med bevillingshaverens virksomhed, men således at tekniske og foretningsmæssige dispositioner principielt træffes af bevillingshaveren (D.O.N.G. A/S), og således at bevillingshaveren betaler en procentuel beregnet afgift af sin årlige nettofortjeneste.

2. Kapitalgrundlaget

Indtil lov nr. 232 af 8. juni 1979, anlægslov for naturgasforsyning, fandtes ingen lov, der direkte omtalte D.O.N.G. A/S. Kapitalgrundlaget er tilvejebragt ved i alt seks bevillinger, meddelt af folketingets finansudvalg:

Aktstykke nr. 256 af 8. februar 1972 (stiftelse af et aktieselskab bl. a. med henblik på at efterforske mulighederne for naturgasforsyning) – bevilling meddelt til stiftelse af et aktieselskab med en kapital på 5 mill. kr.

Aktstykke nr. 120 af 30. november 1976 – bevilling til forhøjelse af aktiekapitalen med 10 mill. kr. til 15 mill. kr.

Aktstykke nr. 622 af 16. september 1977 – bevilling til forhøjelse af aktiekapitalen med 10 mill. kr. til 25 mill. kr.

Aktstykke nr. 87 af 11. november 1977 (vedrørende geotermisk energi) – bevilling meddelt til at forhøje aktiekapitalen med 30 mill. kr. til 55 mill. kr.

Aktstykke nr. 454 af 17. maj 1978 – bevilling til at forhøje aktiekapitalen med 20 mill. kr. til 75 mill. kr.

Aktstykke nr. 478 af 23. maj 1978 – bevilling til forhøjelse af aktiekapitalen med 7 mill. kr. til 82 mill. kr.

Herefter er handelsministeren ved lov af 8. juni 1979, *anlægslov for naturgasforsyning*, bemyndiget til at udvide aktiekapitalen med 865 mill. kr., dvs. til 947 mill. kr.

Endvidere har finansudvalget givet tilslutning til *statslige garantier*. Af aktestykke nr. 328 af 28. marts 1980 fremgår således, at energiministeriet anmoder om finansudvalgets tilslutning til i finansåret 1980 at udvide den revolverende statsgaranti på indtil 200 mill. kr. til D.O.N.G. A/S, således at energiministeriet afgiver garanti af statskassens midler for lån indtil 1 mia kr. »optaget af Dansk Olie & Naturgas A/S eller dets datterselskab«. Denne ansøgning blev tiltrådt 18. april 1980 af flertallet i finansudvalget (socialdemokratiet, socialistisk folkeparti, det radikale venstre og Danmarks retsforbund).

3. Lovgrundlag

Forslagsstillerne finder det bemærkelsesværdigt, at der ikke findes nogen lov, der nærmere fastlægger karakteren af D.O.N.G. A/S' virksomhed samt den parlamentariske og regnskabsmæssige kontrol af selskabet. D.O.N.G. A/S er kun nævnt ved navn i to love, der begge *alene* vedrører *kapitalgrundlaget*, nemlig (a) anlægslov om naturgasforsyning af 8. juni 1979, som bemyndigede handelsministeren til at statskassen at udvide den ansvarlige kapital i D.O.N.G. A/S med et beløb på 865 mill. kr., og (b) lov nr. 291 af 10. juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat, som bemyndigede energiministeren til at udvide D.O.N.G. A/S' aktiekapital med 1 mill. kr. (og yde garantier for lån).

Der findes derfor ingen lov, som tager stilling til, hvilke funktioner D.O.N.G. A/S skal have. Dette er udelukkende fastlagt gennem finansudvalgets tiltræden af diverse ansøgninger og gennem handelsministerens udnyttelse af den beføjelse, der er tillagt ham til at meddele bevillinger i henhold til loven om naturgasforsyning af 7. juni 1972 og